

Projektbeskrivelse - Udbud af totalrådgivning

Om- og udbygning af Risskov Skole, 6. oktober 2023

AARHUS KOMMUNE

Bygherre:
Aarhus Kommune, Børn & Unge
Grøndalsvej 2
8260 Viby J

BISGAARD | EJSING

Bygherrerådgiver:
Bisgaard | Ejsing Aps
Libaugade 1, 1.th.
8000 Aarhus C

Sfo Risskov Skole
Afd. Fortebakken

Fortebakken

Snurrerundtlegepladsen

Risskov Skole

Fortebakken

Tarzanbanen

Bålpladsen

Multibanen

Fodboldbanen

Skolesvinget

Skolesvinget

Skolesvinget

Vestre Strandalle

Vestre Strandalle

Surdejspizzeria
Pizza

19

Grease N' Vege

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. BAGGRUND OG INDLEDNING.....	4
2. PROJEKTETS MÅL OG VISIONER.....	4
3. BELIGGENHED.....	4
4. BAGGRUND OG RAMMESÆTNING.....	6
5. EKSISTEREDE FORHOLD.....	8
6 PROJEKTET.....	12
6.1 Udbygning	12
6.2 Renovering	14
6.3 Undersøgelse.....	14
6.4 Hørgården midlertidigundervisningskapacitet og øvebane.....	14
6.5 Solceller.....	14
7. SKOLE I DRIFT	15
8. OVERORDNET ØKONOMISK RAMME.....	15
9.Overordnettidsplan.....	15
10. PROCESS	16
10.1 TEMATIKKER.....	16
10.1.1 ÆSTETIK.....	17
10.1.2 KLIMA	18
10.1.3 MOBILITET.....	20
10.1.4 LÆRING.....	27
10.1.5. INDDRAGELSE.....	28
11. UNDERSØGENDE OG ÅBEN PROCES	33
12. MULIGHEDSSTUDIER.....	34

1. BAGGRUND OG INDLEDNING

Risskov skole er en velfungerende, gammel skole, der ligger tæt på skov, strand og by. Elevtilgangen har gennem de seneste år været stigende og der er behov for både at udvide skolens læringsarealer til de mange elever og at løfte kvaliteten af de eksisterende rammer. Der er altså tale om at løfte skolen som helhed – teknisk og pædagogisk - i samspil med skolens omgivelser.

Om og udbygningen af Risskov Skole er politisk besluttet, og tager afsæt i en grundig afsøgning af flere forskellige mulige løsninger på skolens pladsmangel. Der blev i 2022 afsat 152 mio. kroner i budgetforslagsforliget, som følge af, at etablering af ny skole på Aarhus Ø udsættes. Siden da er prognoserne faldet, hvilket også har påvirket projektbeløbet.

Skolen er præget af at være udbygget flere gange og fremstår med en bevaringsværdig hovedbygning og en række mindre udbygninger. Udbygning skal ske på skolens matrikel. Det er væsentligt, at det sker med et arkitektoniske greb, der styrker sammenhængskraften mellem nyt og gammelt på Risskov Skole og til det omgivende lokalsamfund. Det er ligeledes væsentligt, at der er fokus på kvalitet i det byggede og i rummene mellem det byggede, på en måde, der belaster klimaet mindst muligt.

2. PROJEKTETS MÅL OG VISIONER

Projektets mål og visioner forventes at blive udviklet og kvalificeret i tæt samspil mellem skole, bygherre og rådgiver. Dette arbejder tager afsæt i Risskov Skoles værdigrundlag (07.07), Aarhus kommunes principper for udvikling af Rum til Leg og Læring - i daglig tale kaldet RULL (bilag 07.13), Aarhus kommunes Bæredygtighedsstrategi (bilag 07.08) og Aarhus kommunes Arkitekturpolitik (bilag 07.09).

I styregruppens indledende samtaler om visioner og mål for byggeriet, er det blandt andet ord og sætninger som 'Den samlende skole', 'Fællesskaber i det store og det små', 'Den levende og kreative skole', 'Den sunde skole', 'En åben skole for hele samfundet' og 'Inddragelse', der fylder.

Der er identificeret 5 tematikker i projektet, der skal sammentænkes for at opnå et helstøbt projekt. Det drejer sig om Æstetik, Klima, Mobilitet, Læringsmiljø og Inddragelse. Disse uddybes under afsnit 10. Bæredygtighed er ikke et selvstændigt tema, men indlejret i alle tematikkerne. Det bæredygtige udviklingsarbejde skal understøttet gennem arbejdet med de fem tematikker. Formålet er at skabe et solidt og transparent vidensgrundlag at træffe bæredygtige beslutninger på.

En god vision for projektet forventes at kunne favne alle 5 tematikker.

3. BELIGGENHED

Risskov Skole er beliggende i den nordlige del af Aarhus ca. 6 km. fra centrum. Skolen er placeret i et vilaområde med parcelhuse på alle sider af skolen, kun brudt af Risskov Skolepark der grænser op til Vestre Strandallé sydøst for Skolen. Skoleparken anvendes i dag af nærområdet som park. Skolen anvender i nogen grad parken, men Vestre Strandallé udgør en udfordring for tilgængeligheden.

Skolens område er omgivet af tre veje: Fortebakken mod nord, Skolesvinget mod vest og Vestre Strandallé mod sydøst. På den østlige side grænser skolen op til et villaområde, der er afgrænset med hegn og beplantning. Vejlbj Ringvej og Grenåvej er de to større veje der fører ind til skolen dels via Vestre Strandallé.

Adresse: Risskov Skole
Vestre Strandallé 97
8240 Risskov

4. BAGGRUND OG RAMMESÆTNING

Risskov Skole er en folkeskole i Aarhus Kommune, der hører til skoledistriktet Risskov Skole.

Nuværende forhold

Risskov Skole har i dag 800 elever fordelt på 37 klasser. Skolen er afdelingsopdelt: Indskolingen fra 0.-3. klasse, mellemtrinnet fra 4.-6. klassetrin og udskolingen fra 7.-9. klasse. Herudover har skolen seks specialklasser. Skolefritidsordningen har næsten indskrevet 100 % af børnene i 0.-3. klasse, hvilket svarer til ca. 330 børn.

Baggrund – Kapacitet samt elev- og klassetal

På Risskov Skole forventes der, jf. prognose 2023, et stigende elevtal over de kommende ti år. Prognose 2023 forventer en vækst i elevtallet i almenklasserne på 103 elever frem mod 2032/33. Det betyder, at der vil mangle 9 undervisningslokaler i 2032/33.

	ELEV TAL							
	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	32/33
Elevtal	907	942	987	987	1.002	1.022	1.026	1.010
Specialklasse-elever	41	49	49	49	49	49	49	49
Modtagerklasse-elever	0	0	0	0	0	0	0	0

Illustration: Elevtal, prognose 2023

	ELEV TAL							
	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	32/33
SFO-børnegrupper	17	18	19	19	19	18	18	18
0.-3. klasser	18	18	18	19	19	19	19	18
4.-9. klasser	20	21	21	21	23	23	23	24
10. kl.	0	0	0	0	0	0	0	0
Specialklasser	6	6	6	6	6	6	6	6
Modtagerklasser	0	0	0	0	0	0	0	0
Kapacitetsbehov i alt	44	45	45	46	48	48	48	48
Nuværende kapacitet	39	39	39	39	39	39	39	39
Kapacitetsoverskud	-5	-6	-6	-7	-9	-9	-9	-9

Illustration: Kapacitetsbehov for undervisningslokaler baseret på prognose 2023.

Forud for beslutning om en om- og udbygning på skolens matrikel, er der undersøgt andre mulige løsninger på skolens kapacitetsudfordringer. Herunder udflytning af skolens specialklasser til anden skole, etablering af satellitskole på anden matrikel og ændring af skoledistriktets afgrænsning. I tæt samarbejdet med skolen er det vurderet, at børnenes trivsel og læring bedst tilgodeses ved en samlet skole på en matrikel.

5. EKSISTEREDE FORHOLD

Oversigtskortet (på modsatte side) viser de eksisterende forhold på grunden, herunder bygninger, udearealer og planforhold.

Bygninger

Risskov skole består af de oprindelige bygninger i form af hovedbygningen og den tidligere forstanderbolig (tjenestebolig) der begge er tegnet af M.B Fritz og er opført i henholdsvis 1925 og 1926 (nr. 1a og 1c).

Siden er skolen ombygget og udbygget af flere omgange:

- Tilbygning af hovedbygning - en forlængelse af hovedbygning (nr. 1b) i 1936
- Tilbygning af gymnastiksale 1962 (nr. 3 og 4)
- Oprindelig Pedelbolig i 1979 (nr. 6)
- Indskoling i 1969 (nr. 8a)
- Fagbygning 1998 (nr. 2)
- Indskoling 1998/1999 (nr. 8b)
- Indskoling 1998 (nr. 7) og 2019 (nr. 9)
- Hovedbygning udvidet i 2003 (nr. 5)
- Ombygning af hovedbygning i 2003 og 2019 (administration)

Hovedbygningen er indrettet med rummelige og funktionelle lokaler, der er udformet til at imødekomme de nuværende undervisningsbehov. Hovedparten af klasseværelserne er velbelyste og flere har udsigt til Aarhus bugten. Bygningen rummer i dag mellemtrinnet, udskolingen, skolens madudsalg, gymnastiksale og madkundskab.

Nordøst for hovedbygningen ligger den tidligere forstanderbolig, der er opført på samme tid og med samme arkitektonisk stil, som hovedbygningen. Boligen er i dag indrettet til at huse forskellige former for specialundervisning.

Den gamle pedelbolig øst for hovedbygningen rummer i dag støttecenter og toilet.

Mod sydøst ligger indskolingen (nr. 7-9). Bebyggelsen er opført over flere omgang og huser samlet set indskolingen.

Sydvest for hovedbygningen, langs Skolesvinget er skolens faglokaler med billedkunst og musik. Tilbygningerne til hovedbygningen hhv. nr. 4-6 på oversigtskortet er gymnastiksal, omklædning og administration.

Udearealer

Ved indgang til skolens hovedbygning er et åbent gårdrum med legeredskaber, siddemuligheder, en boldbane med fast underlag og faste sider. Arealer mod skolesvinget og Vestre Strandalle fremstår som et stort grønt areal med optegnede boldbaner. Den store boldbane administreres af Sport og Fritid - den kan anvendes af skolen, men er som udgangspunkt ikke en del af projektet.

På nordsiden af hovedbygningen er der ligeledes et gårdmiljø med boldbaner.

Øst for den gamle forstanderboliger er der udearealer med mere intime karakter. Udearealerne anvendes ofte af eleverne. Her er legeredskaber, beplantning, bålhytte m.m.

Indskolingen har tilknyttede udearealer på øst, vest og syd siden. På vest siden er et næsten aflukket gårdareal med mulighed for leg. Arealer på østsiden fungerer som et åbent aktivitetsområde i to niveauer med et mindre areal i direkte tilknytning til bygningen og et større grønt areal. Mod syd er der legeplads med legeredskabet og klatreaktivitet.

Skolens cykelparkering er placeret i det nordvestlige hjørne, hvor der er overdækket cykelparkering. Der er også her der er personaleparkering.

Derudover anvender skolen i perioder Skoleparken på syd siden af Vestre strandalle til udeundervisning.

PLANFORHOLD

På oversigtskortet ses kommuneplanens rammer

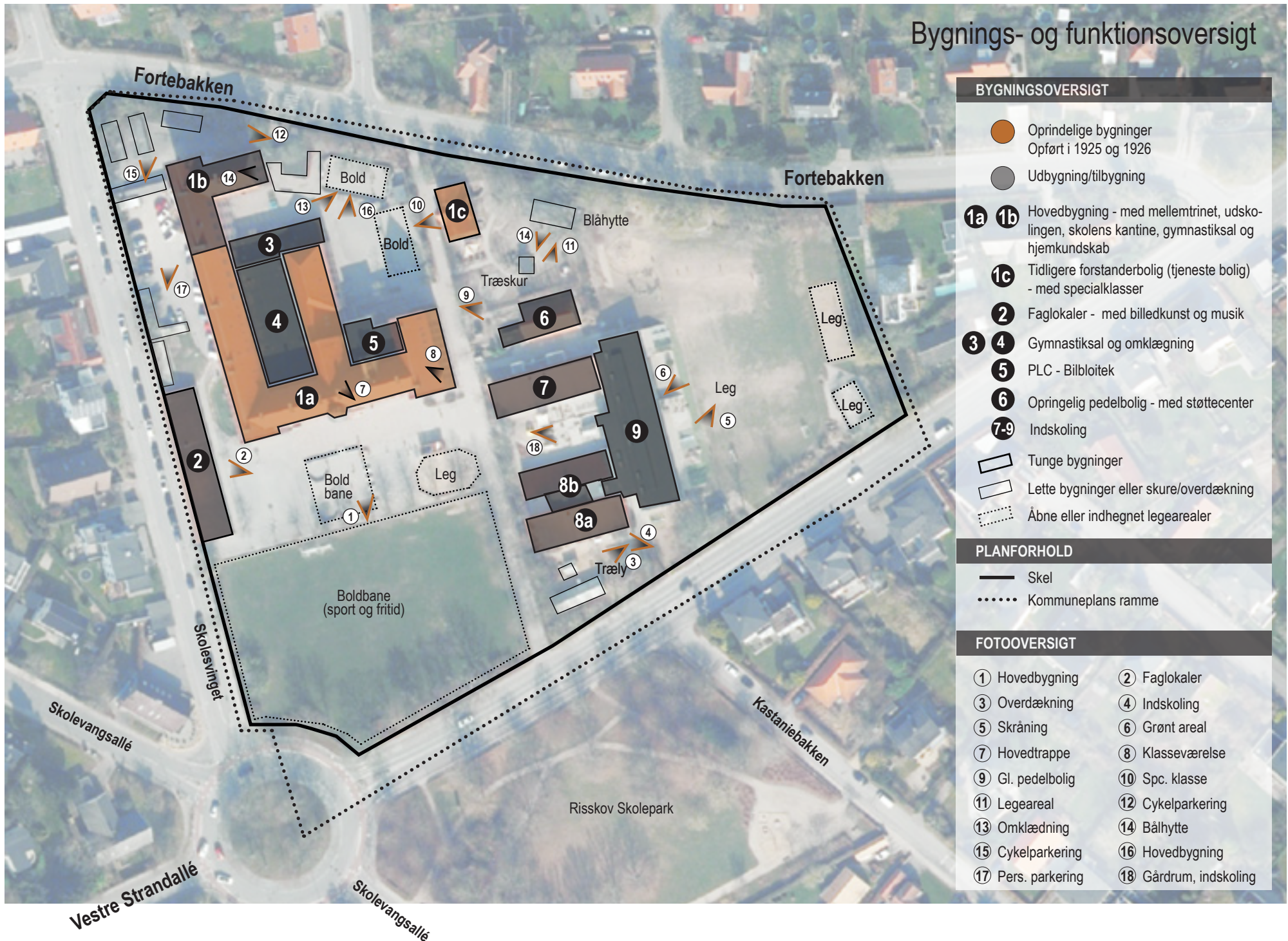
Kommuneplan: Aarhus Kommuneplan 2017 , RAMME 150221OF
Maksimal bebyggelsesprocent: 45% (området som helhed)
Maksimalt antal etager er 4
Maksimal højde er 12 m

Lokalplan: Århus Kommune, Byplanvedtægt nr. 1

Matrikelnummer: Matrikel nr. 5ar

Ejerlav: Vejlbj By, Risskov
Matrikelstørrelse = 26.760 m²
Etagemeter bebygget = 9.976
Bebyggelsesprocent: 37%.
Bebyggelsesprocent, (Ekskl. Boldbanen, 4499 kvm): 44,8 %

Bygnings- og funktionsoversigt

BYGNINGSOVERSIGT

- Oprindelige bygninger
Opført i 1925 og 1926
- Udbygning/tilbygning
- 1a 1b** Hovedbygning - med mellemtrinnet, udskolingen, skolens kantine, gymnastiksal og hjemkundskab
- 1c** Tidligere forstanderbolig (tjeneste bolig) - med specialklasser
- 2** Faglokaler - med billedkunst og musik
- 3 4** Gymnastiksal og omklækning
- 5** PLC - Bilbloitek
- 6** Oprindelig pedelbolig - med støttecenter
- 7-9** Indskoling
- Tunge bygninger
- Lette bygninger eller skure/overdækning
- Åbne eller indhegnet legearealer

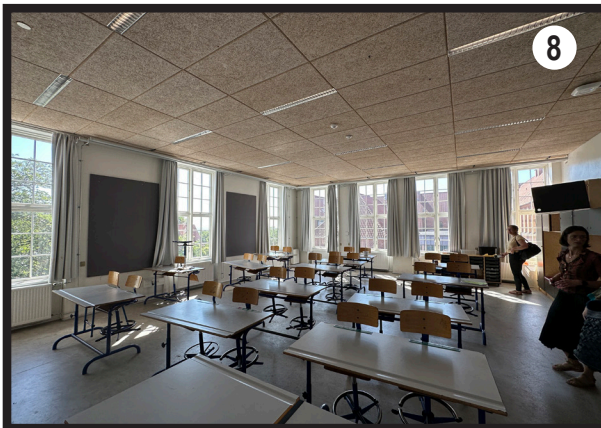
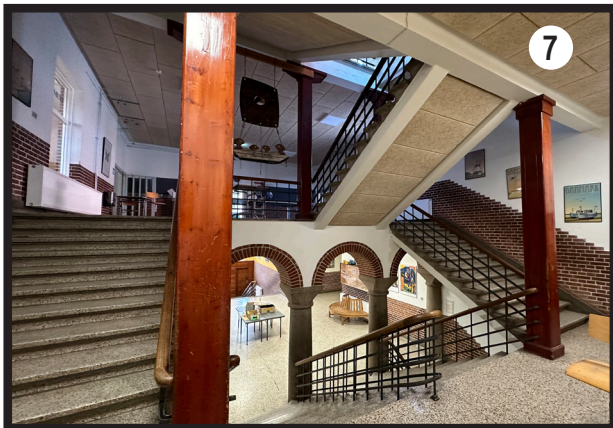
PLANFORHOLD

- Skel
- Kommuneplans ramme

FOTOOVERSIGT

① Hovedbygning	② Faglokaler
③ Overdækning	④ Indskoling
⑤ Skråning	⑥ Grønt areal
⑦ Hovedtrappe	⑧ Klasseværelse
⑨ Gl. pedelbolig	⑩ Spc. klasse
⑪ Legeareal	⑫ Cykelparkering
⑬ Omklædning	⑭ Bålhytte
⑮ Cykelparkering	⑯ Hovedbygning
⑰ Pers. parkering	⑱ Gårdrum, indskoling

EKSISTERENDE FORHOLD - Fotoregistrering

EKSISTERENDE FORHOLD - Fotoregistrering

6. Projektet

Projektet består af en om- og udbygning af Risskov Skole herunder UngiAarhus faciliteter og skolens udearealer.

Udbygningen forventes at skulle indeholde nye undervisningslokaler, faglokaler og pædagogiske arbejdspladser.

Ombygningen består af en modernisering af de eksisterende bygninger, hvor moderniseringen går på to ben, dels en teknisk modernisering og dels en pædagogiske modernisering. Omfanget af den tekniske modernisering undersøges og fastlægges sammen med rådgiver i den indledende projektfase. Det omhandler blandt andet etablering af ventilation i de klasserum, der er naturlig ventileret. Elementerne i den pædagogiske modernisering undersøges og fastlægges i tæt samspil mellem skole, klub og rådgiver. Der kan fx. blive tale om at omdanne et uudnyttet loftrum til fælles læringsareal eller omdanne 2-3 klasselokaler til fælles læringsareal.

Det antal klasselokaler, der eventuelt nedlægges, skal erstattes – eventuelt i en ny udbygning, og der gøres opmærksom på, at der i projektet er fokus på at bygge med så lille CO₂ aftryk som muligt, hvorfor antallet af nybyggede kvadratmeter skal holdes på et minimum.

gøres i den forbindelse opmærksom på, at der i projektet er fokus på at bygge bæredygtigt.

Udearealerne bliver med udbygningen af skolen mindre, hvorfor det er væsentligt at sikre høj kvalitet og etablere gode udelæringsmiljøer til alle alderstrin.

Mens udbygning finder sted, vil en del af eleverne blive undervist i midlertidige undervisningslokaler på Plejehjemmet Hørgården, som ligger 700 m. fra skolen.

Krav til projektet:

- Skolen har for skoleåret 2022/23 seks specialklasser, som skal forblive på skolen.
- I gældende planramme er den maksimale bebyggelsesprocent på 45 pct. Den nuværende bebyggelsesprocent er på 39 pct. Det vil sige, at der må bebygges 1.526 m², på den nuværende matrikel uden at bebyggelsesprocenten overstiges. Der forventes et behov for at skolen udbygges med ca. 2.000-2.200 kvm (jf. tabel). Det nødvendiggør ny lokalplan eller dispensation fra eksisterende lokalplan.

- Ved nedrivning af den gamle pedelbolig, som indeholder støttecenter og toilet, skal arealerne genetableres andet sted.
- Risskov Skole forventes at få en høj belægning på idrætslokaler på fem- og ti års sigt. Da skolen har mulighed for at benytte en nærtliggende, eksisterende hal, udbygges idrætsfaciliteter ikke.

6.1 Udbygning (ny)

Risskov Skole skal udvides til at kunne rumme 48 klasser. Nedenfor uddybes udbygningsbehovet for undervisningslokaler med tilhørende faglokaler mv.

Behov	m ²
9 fælleslokaler	720
2 naturfagslokaler af 100 kvm	200
1 natur- og teknologilokale	85
1 billedkunstlokale	100
1 madkundskabslokale	125
Toiletter (30 stk. a 4,5 kvm) og garderober	135
Pædagogiske arbejdspladser (124 kvm)	124
Ungdomsklub (195 kvm)	195
Produktionskøkken	86
Etablering af 2-3 klasselokaler	250
Erstatning af kapacitet i pedelbolig (Støttecenter)	50
Reetablering af madkundskab sammen med produktionskøkken	125
I alt	2172

Illustration: Behovet for nyt er jf. skemaet på ca. 2200 m², hvor målet dog er, at flere af funktionerne kan være i det eksisterende, hvorfor kapaciteten for nyt forventet at være 2000-2200 m². Modernisering tager afsæt i screening af ca. 2.300 m², hvor omfanget af den tekniske modernisering undersøges og fastlægges sammen med rådgiver i den indledende projektfase.

Faglokaler

I forbindelse med om- og udbygningen skal der opføres følgende faglokaler:

- 1 x Natur og teknologi
- 2 x Naturfag
- 1 x Billedkunst
- 1 x Madkundskab

Det nuværende madkundskab er dårligt placeret og nedslidt. Lokalet ønskes derfor omdannet til anden funktion. Det betyder at der samlet set skal bygges to nye madkundsskabs lokaler.

Produktionskøkken

Der skal i forbindelse med om- og tilbygningen etableres et produktionskøkken. Produktionskøkkenet skal opnå en kapacitet til 1.500 kuverter og levere mad skolen og til andre institutioner i nærområdet.

Fritidsklub og SFO

Fritidstilbud i forbindelse med skolerne i Aarhus udgøres af:

- Skole-fritids-ordning (SFO) for 0. til 3. klasse
- Fritidsklub for 4. til 6. klasser
- Ungdomsklub for 7. klasse til 18 år
- Ungdomsskole fra 7. klasse til 18 år.

SFO hører under skolens organisering og ledelse. Fritidsklub og Ungdomsklub (FU) er sammen med ungdomsskole-aktiviteter selvstændigt organiseret og ledet under UngiAarhus, men er i forhold til de fysiske rammer ofte en integreret del af skolerne. Undervisning og fritid deler således arealer og rum - og der kan derfor indrettes områder og rum med et særligt fritidsperspektiv.

Beregningen af areal til fritidsklub og ungdomsklub tager udgangspunkt i skoleudbygningsprogrammet, hvor der forudsættes 6 m³ pr. barn, som kræves ifølge Bygningsreglementet. Det svarer til 2,5 m² pr. elev med en rumhøjde på 2,75 m.

SFO

På baggrund af prognoserne 2023 er der ikke behov for at udbygge SFO-kapaciteten i dette projekt.

Fritidsklub

Der er i dag registreret 521 kvm. til fritidsklub på skolen. Der er ikke kapacitet til fritidsklub i andre/eksterne lokaler.

Med et arealbehov til fritidsklub på 409 kvm i 2032/33 (164 børn x 2,5 kvm) og et nuværende areal til formålet på 521 kvm, er der ikke behov for at udbygge skolen med areal til fritidsklub.

Ungdomsklub

I udskoling regnes der med, at 30% af skolens elever går i ungdomsklub.

Der er i dag registreret 185 kvm ungdomsklub på skolen. Der er ikke kapacitet til ungdomsklub i andre/eksterne lokaler.

I 2032/33 vil arealbehovet til ungdomsklub være på 380 kvm og da et nuværende areal til formålet er på 185 kvm, er der behov for at etablere 195 kvm ekstra til ungdomsklub.

Toiletfaciliteter, garderobe mv.

Skolen vil få behov for yderligere 29 toiletter i 2032/33. Placeringen af toiletterne skal afklares i forbindelse med mulighedsstudier og helhedsplanen, særligt i forhold til fordelingen af elev- og personalettoiletfaciliteter.

Der skal sikres at der er garderober til samtlige af skolens elever – og at der kan skabes plads til garderobe til 28 elever i alle 48 klasser.

Hertil kommer, at der skal etablere 124 kvm til pædagogiske arbejdspladser i 2032/33.

-

Markering af fremtidig udbygning

Der er fra skolebestyrelse og styregruppe bekymring for at den nuværende udbygning over tid ikke er tilstrækkelig. Der er derfor ønske om at der i mulighedsstudierne (jf. afsnit 12) arbejdes med at placere en yderligere udbygning af skolen på ca. 3 klasserum og 1-2 faglokaler a 100 kvm.

Placering af udbygning

Udbygningen skal ske på skolens matrikel. Fra Bygherres side, er der endnu ikke taget beslutning om den endelige placering af udbygningen. Matriklens størrelse - og det at grunden allerede i dag er fuldt programmeret gør, at der er flere parametre

der skal taget højde for i arbejdet med placeringen. Den endelige placering skal findes gennem et mulighedsstudie jf. afsnit 12.

6.2 Modernisering

Som led i både klima hensyn og i at sikre elever og voksne et godt indeklima i dagligdagen ønsker bygherre at løfte den eksisterende bygnings tilstand. Herunder at forbedre indeklimaet på Risskov Skole. Der er fokus på at få etableret et tilstrækkeligt luftskifte på hele skolen, forbedret temperatur i udsatte lokaler samt et øget udsyn fra 2 sal.

Følgende renovering ønskes:

- Forbedret indeklima i undervisningslokaler
- Omdannelse af 2-4 undervisningslokaler på 1 og 2 sal til fælleslæringsarealer. Herunder med åbning af bygningen i form af nedbrydelse af vægge.
- Omdannelse af nedslidt madkundskab til anden funktion.
- Renovering af udearealer

Modernisering	m ²
Modernisering af 3-6 klasselokaler med fælleslæringsareal	200
Omdannelse af madkundskab til anden funktion	139
Indeklimaforbedringer herunder ventilation, solafskærmning, udsyn fra 2 sal o.a.	1975

Illustration: Det angivne areal omhandler det areal der skal screenes af rådgiver

6.3 Undersøgelse

Følgende undersøgelser skal udføres som en del af mulighedsstudierne:

- Undersøgelse af mulighed for at anvende loftrum over gymnastiksale (statik, brand og økonomi)
- Undersøgelse af omdannelse af tag over gymnastiksal i forhold til om denne kan anvendes til udearealer og tilgås fra 1 og/eller 2., sal. Der foreligger en ældre vurdering af konstruktionens statiske forhold. Denne genbesøges og det skal vurderes hvorvidt der skal foretages yderligere undersøgelser eller om ideen kan modificeres til grønt tag med beplantning eller skal helt skrinlægges.
- Hvordan gangforløb kan sektioneres på en måde, der skaber mere gennemsyn

og åbenhed i løbet af skoledagen.

- Mulighed for åbning af 2-4 tag vinduer mhp. at øge udsyn fra 2 sal.
- Mulighed for en yderlig udbygning af Risskov skole med tre klasserum og et faglokale på 100 kvm
- Behov for fastlæggelse af tekniske modernisering

6.4. Hørgården midlertidigundervisningskapacitet og øvebane

Fire 8. klasser flytter i dag på grund af pladsmangel på skolen til plejehjemmet Hørgården. Plejehjemmet bliver ombygget til midlertidig skole og ligger ca. 600 m fra Risskov skole. Der kan være op til 6,5 klasse á 25 elever på Hørgården, hvilket kan blive aktuelt at udnytte i byggeperioden.

Det betyder også, at det ikke kun er 8 årgang, men andre klassetrin, der på sigt kan modtage undervisning på Hørgården, hvis der bliver behov for det.

Hørgården er grundet sin udformning anderledes at drive skole i end normalt. Dette bruges i projektet som en form for øvebane, hvor nye rumligheder og indretninger kan afprøves. Det forventes at erfaringer herfra kan indgå i udformningen af den nye skole.

I forbindelse med byggeriet, forventes det at der med en gennemtænkt byggetakt at elever og voksne rokeres rundt inden for nuværende kapacitet på Risskov Skole og Hørgården.

Rådgivers opgave ved en omrokering er at indtænke både skole og Hørgården aktivt og i forbindelse med brugerprocesser at indarbejde skolens erfaringer i om- og udbygningen af Risskov skole.

6.5 Solceller

Det er et krav at udbygningen skal forberedes for montering af solceller. Bygherres kravspecifikationer til solcelleanlæg skal følges.

7. SKOLE I DRIFT

En væsentlig opgave for totalrådgiver bliver at tilrettelægge en udbygning (og renovering), der tager højde for at skolen i langt størstedelen af byggeperioden skal være i drift. Der skal tages højde for gener forbundet med placering af byggeplads, leverancer af byggemateriel, gener i forbindelse med byggeriet (støj, støv, afspæringer m.m.) og hvordan disse kan have konsekvenser for skolens daglige drift. Tæt koordinering med skole og øvrige brugere forud for og gennem hele udførelsesperioden vil være afgørende.

Byggearbejdet forventes at kunne udføres i etaper. Totalrådgiver forventes at komme med forslag til hvordan processen bedst og mest nænsomt kan afvikles for en skole i drift.

8. OVERORDNET ØKONOMISK RAMME

Den økonomiske ramme for opgaven udgør ca. 139 mio. DKK ekskl. moms i prisniveau 2023.

Her er 1,6 mio. kr. ekskl. moms. øremærket bygningsmæssige tiltag som nedbringer bygningens kli-mabelastning og rådgivning vedr. samme.

Den økonomiske ramme indeholder alle udgifter, herunder håndværkerudgifter, udearealer, honorarer heraf også rådgivningshonorar, forsikring, tilslutningsafgifter, myndighedstilladelser, bygherreleverancer, licitation, fast inventar, kunst, forbrug mv.

Af den økonomiske ramme udgør:

- Håndværkerudgifter (samtlige bygge- og anlægsomkostninger, udearealer, uforudsete håndværkerudgifter, vinter- og vejrlighedsforanstaltninger, etablering og drift af byggeplads): ca. 92-94 mio. DKK ekskl. moms.
- Bygherreleverance: ca. 5,5 mio. DKK ekskl. moms.
- Andet, herunder bl.a. omkostninger til teknisk rådgivning, Hørgården, tilslutningsbidrag, forundersøgelser, intern løn, kunst osv.: ca. 38 mio. DKK ekskl. moms.

9. OVERORDNET TIDSPLAN

Periode	Aktivitet
januar 2024 (forventet)	Kontrahering, totalrådgiver
feb. - maj 2024 (forventet)	Udarbejdelse af mulighedsstudier
juni - okt. 2024	Udarbejdelse af byggeprogram og dispositionsforslag
nov. 2024 - feb. 2025	Ansøgning om anlægsbevilling (kan ske mens der udarbejdes projektforslag og udbudsprojekt – ca. 3,5 mdr.)
nov 2024 - feb 2025	Udarbejdelse af projektforslag og myndighedsprojekt
marts - april 2025	Udarbejdelse af udbudsprojekt
maj - sept. 2025	Udbud af hovedentreprise*
okt. 2025	Afholdelse af projektgennemgangsmøder, Udførelsesprojekt
ca. 2,5 år	Byggeperiode/anlægsfasen

* Entrepriseudbuddet må først igangsættes når der foreligger en anlægsbevilling.

10. PROCESS

10.1 TEMATIKKER

Bygherre har udpeget 5 tematikker der af vigtige for projektet:

1. ÆSTETIK

2. KLIMA

3. MOBILITET

4. LÆRINGSMILJØ - INDE OG UDE

5. INDDRAGELSE

De 5 teamtikker indeholder vigtige fokuspunkter der skal prioriteres og indarbejdes i projektet igennem hele processen.

Tematikkerne skal sikre en holistisk tilgang til projektet. En holistisk tilgang der indebærer at betragte og håndtere projektet som en helhed, hvor alle tematikker tages i betragtning. Det handler om at forstå, at alle de forskellige elementer af et projekt er indbyrdes forbundne og påvirker hinanden.

Rådgivers opgave i projektets indledende fase er at undersøge, analysere og formidle 2-4 forskellige mulighedsstudier i volumenmodel (jf. afsnit 10 og ydelsesbeskrivelsens pkt. 1.1) og udkast til helhedsplan (jf. ydelsesbeskrivelsen). Det forventes således et undersøgende og nysgerrigt forarbejde med forskellige arkitektoniske greb, der på forskelligvis løser projektet. Dette arbejde ligger forud for beslutning om den endelige helhedsplan. Formålet er at til veje bringe et vidensgrundlag, der sikrer en bæredygtig om- og udbygning af Risskov Skole.

Æstetikken indebærer at der skabes et projekt, der er taler til sanserne. Det handler om at skabe et fint samspil mellem de forskellige bygningskroppe, der giver en fornemmelse af samhørighed mellem nyt og gammelt. Det er et ønske at projektet er generøst i sin udformning og skaber en variation af trygge steder og rum børn og unge. Det forventes at projektet passer godt ind i dets omgivelser samtidig med at alle krav fra myndighederne overholdes og den tekniske del er indtænkt fra projektets start.

Klimaet indebærer at tage hensyn til miljømæssige faktorer og bæredygtighed. Det handler om at minimere projektets negative indvirkning på miljøet og samtidig maksimere dets positive bidrag til klimaet, f.eks. ved at integrere energieffektive

teknologier, biogene materialer eller bruge genanvendelige materialer.

Mobilitet indebærer hvordan brugerne kommer til og fra projektet på en effektiv og bæredygtig måde. Det handler om at skabe gode og sikre forbindelser og faciliteter, der tilskynder til brug af alternative transportmidler som eksempelvis cykling. Yderligere omhandler mobilitet om bevægelser i området og i bygningen, for dermed at opnå en arbejdsplads og en skole med optimale læringsmiljøer, der fungerer godt og effektivt både for børn og medarbejdere, samt forældre til skolens børn.

Læringsmiljøet indebærer at skabe et miljø, der fremmer læring og udvikling. Det handler om at skabe rum og faciliteter, der er inspirerende og støtter forskellige læringsstile og behov. Det kan omfatte fleksible læringsrum, udelæringsområder og adgang til teknologi.

Inddragelse indebærer at inkludere alle relevante interessenter og sikre, at deres perspektiver og behov bliver hørt og taget i betragtning. Det handler om at skabe en åben og inkluderende dialog, hvor alle har mulighed for at bidrage til projektet og føle ejerskab over det.

10.1.1 ÆSTETIK

Æstetik skal anvendes til at kvalificere den forstående udbygning af skolen i forhold til geometri og materialer. Det er vigtigt, at der ikke alene fokuseres på planløsninger og bygningens arkitektoniske udtryk, men at rummene mellem de eksisterende og nye bygninger også prioriteres, så projektet som helhed efterlader nogle attraktive udearealer til gavn for både skolen og nærområdet.

Det er vigtigt at skolens karakter og ånd udtrykkes gennem den fysiske fremtoning. Til inspiration kan det næves at der centralt i hovedbygningen ligger et orgelrum, der i dag er depot. Her blev der oprindeligt spillet orgelmusik. Orgelrummet brugte bygningens trappeopgang, som en form for højttaler, der fordelte musikken ud i skolens gange. Et æstetisk greb, der også tænkte bygningen som et musikinstrument og udtrykte skolens tilgang til det skønne.

Bevaringsværdigt byggeri

Risskov Skolen er tegnet af M.B. Fritz med Ulstrup Slot som forbillede og indvielsen fandt sted 8. april 1927. Skolen har løbende gennemgået omfattende renovering og udvidelse for at imødekomme de skiftende undervisningsbehov. I dag fremstår skolen lettere fragmenteret i sit arkitektoniske udtryk, med elementer af både traditionel dansk arkitektur og med et mere nutidige udtryk.

Hovedparten af skolens oprindelige hovedbygning er opført i 3 etager med en delvis udnyttet tagetage. Centralt i bebyggelsen er der mindre 1-½ etages bygning med delvis uudnyttet tagetage. I direkte sammenhæng hermed er skolen gymnastiksal.

Risskov Skole - Hovedbygning

Den oprindelige hovedbygning er karakteriseret ved sin stramme og symmetriske opbygning. Bygningen, der er opført i røde mursten, har facader der er præget af store vertikale vinduespartier, der tillader dagslyset at strømme ind i klasseværelserne og fællesområderne. Gennem skolens nuværende hovedindgang, der i facaden er markeret med et tårnmotiv, findes bygningens hovedtrappe, hvorfra fordelingsgange giver adgang til bygningens mange undervisningslokaler og gymnastiksal.

Skolens hovedbygning og forstander bolig er begge kategoriseret "Bevaringsværdige".

Anden bebyggelse

Skolen er blevet udvidet gennem flere omgang. Både til/om- og udbygninger er gennem tiden forsøgt tilpasset den høje arkitektoniske standard, hvilken den oprindelige hovedbygning udstråler. Tilbygningerne er opført i en arkitektonisk stil, der står i kontrast til den oprindelige bygningens stramme linjer.

Bygningen sydvest for hovedbygningen med skolens faglokaler fremstår ligeledes i røde tegl, men det arkitektoniske udtryk adskiller sig fra den oprindelige hovedbygning. Bygningen er i en etage.

Mod sydøst ligger indskolingen, skolens seneste udbygning. Bygningerne er opført i 1 etage og fremstår dels i røde mursten og dels med en facadepladebeklædning. Bebyggelsen er opført over flere omgang og samler i dag indskolingen i en sammenhængende bygning. Indskolingen ligger lidt som et adskilt område med egen legepladser.

Udearealer

Skolens udearealer har varierende udformning og karakter. Arealerne nord og syd for hovedbygningen fremstår åbne med fast belægninger, hvorimod arealerne der knytter sig til den oprindelig forstanderbolig, pedelbolig og den nuværende indskoling fremstår intime og har karakter af park/have.

Øst for den seneste udbygning (indskoling) er der åbne grønne områder, hvor eleverne kan samles til leg, dyrke sport og andet fysisk aktivitet. Længst mod vest er der indrettet med nyere multibaner.

Politik for by kvalitet og arkitektur

For at sikre at Aarhus i fremtiden er en levende by med god arkitektur og høj bykvalitet, har Aarhus Kommune udarbejdet en arkitekturpolitik.

Politikken er politikernes fælles vision og retning for arbejdet med arkitektur og byudvikling i fremtiden. Politikken udgøres af to konkrete værktøjer, Aarhusbillede og

otte pejlemærker, der tilsammen sætter retningen for, hvilke kvaliteter kommunen ønsker i byudviklingsprojekter.

Politikken er blevet til gennem et længere dialogforløb med kommunens borgere, interesseorganisationer, videns institutioner, virksomheder, branchen, byrådet og på tværs af afdelinger i Aarhus Kommune og skal anvendes i forbindelse med opstart af projektet. Det konkrete arbejde med Kommunens arkitekturpolitik tager udgangspunkt i dels en "stedslæsning" og en gennemgang af 8 pejlemærker. Stedslæsningen er en grundig undersøgelse og beskrivelse af stedets kvaliteter, styrker og potentialer. Stedslæsningens konklusioner skal danne afsæt for udpegning af de pejlemærker, som skal vægtes og bearbejdes særligt højt i forbindelse med forslagene til udbygningen af skolen.

En grundig stedslæsning og det efterfølgende arbejde med pejlemærkerne skal betragtes som et fundamentalt grundlag for arbejdet med de efterfølgende mulighedsstudier. Projektets styregruppe er præsenteret for de 8 pejlemærker, og det forventes at de inddrages i arbejdet med disse.

Tekniske fokuspunkt

Set i lyset af at skolen er bevaringsværdig skal tekniske forhold som eksempelvis teknik, konstruktioner, brandforhold, m.m. sammentænkes med skolens æstetiske udtryk.

Opsamling, æstetik

Risskov skole har igennem et århundrede formået at tilpasse sig en konstant udvikling med fokus på børns læring, trivsel og dannelse. En tilpasning der løbende har stillet krav til en udbygning af skolen. De bygninger der løbende er tilført skolen, afspejler den arkitektur og de konstruktive principper, der var toneangivende på det tidspunkt, hvor de blev tegnet og opført. Udbygningerne har på godt og ondt resulteret i, at skolen i dag fremstår som en arkitektonisk mosaik.

Skolens oprindelige hovedbygningen fra 1927 fremstår stadig stærk i sit arkitektoniske udtryk, men bevæger man sig rundt på skolen, oplever man tydeligt tidens skiftende funktionelle behov og en bygningsmasse med forskelligartet arkitektonisk udtryk.

Gennem arbejdet med blandt andet området, ÆSTETIK ønsker bygherre at udbygningen af Risskov Skole skal bidrage positivt til en ambition om, at skolen skal fremstå som en helhed. Bygherre anerkender at helhed kan opstå på mange forskellige måder afhængigt af hvordan bygningsmasserne bringes i spil og bindes sammen af varierede og attraktive uderum.

En grundig stedslæsning og det efterfølgende arbejde med pejlemærkerne skal betragtes som et fundamentalt grundlag for arbejdet med om og udbygningen.

"Æstetik" og arbejdet med helhed og sammenhæng skal skabes ved, at vægte, prioritere og balancere elementer som form, formsprog, proportion, funktionelle og oplevede sammenhænge, materialer, farver, detaljer og sidst et tværgående begreb nemlig bæredygtighed.

Konklusion

- Bearbejdning af aspektet ÆSTETIK skal som min. indeholde en dokumenteret stillingtagen til følgende fokusområder: Arbejde med "Stedsanalyse" og "De 8 pejlemærker".
- Mulighederne for at bevare/genbruge eksisterende bygninger.
- Bud på en arkitektonisk greb, der ønskes udfoldet og viderebearbejdet i de følgende faser.
- Geometri, materiale/statiske system, der ønskes udfoldet og viderebearbejdet i de følgende faser.
- Anvendelse af byggematerialer, kontrast eller sammenhæng.
- Funktionsmæssig sammenhæng til skolens øvrige bygninger
- Arkitektonisk sammenhæng (/kontrast eller) til skolens øvrige bygninger
- Rumlige og sanselige oplevelser i, omkring og mellem bygningen(erne).

10.1.2 KLIMA

Aarhus Kommune har de seneste 10 år arbejdet målrettet på at gøre Aarhus CO2-neutral i 2030. Et af mange initiativer er en markant reduktion i udledning af drivhusgasser fra materialer og aktiviteter til byggeri og byudvikling.

Life Cycle Assessment (LCA)

Byggeri er i konstant udvikling, og hvert projekt er unikt med hensyn til den proces, det går igennem. Selvom det er vanskeligt at forudse alle beslutninger, der har indflydelse på en bygnings klimapåvirkning, giver det god mening at udføre en LCA

allerede i starten af projektet. Det er nemlig her, de største potentialer ligger for at optimere bygningers klimamæssige ydeevne.

For byggeriet er der derfor fastlagt en grænseværdi på maksimalt 8 kg CO₂e/m²/år for byggeriets klimapåvirkning svarende til bygningsreglementets lavemissionsklasse. For at overholde kravet er det vigtigt at der fra projektets begyndelse fokuseres på dette forhold, og det forventes at der gennem hele projektførelsen frem til aflevering dokumenterer at byggeriet overholder den fastlagte grænseværdi for byggeriet.

For at imødekomme og opfylde bygherres klimakrav (8 kg CO₂/m²/år) skal rådgiver teamet allerede i forbindelse med de indledende arbejder, gennemføre både screeninger, variantanalyser og en række overordnet LCA-analyser (bygningsniveau) for på den måde at skabe de ideelle forudsætninger forud for dispositionsforslagsfasen. Se yderligere ydelsesbeskrivelsens afsnit 9.33 og 12 for arbejdet med LCA i projektet.

Adskilleligt design (genbrug, genanvendelse og genudnyttelse)

I dag udføres hovedparten af landets byggeprojekter efter et lineært økonomisk system, hvor råmaterialer udvindes, forarbejdes til produkter og bortskaffes som affald efter brug. Dette forbrugsmønster er ikke bæredygtigt og resulterer i ressourceknaphed, miljøforurening og tab af økonomisk værdi.

Aarhus kommune har derfor en ambition om, at der i højre grad anvendes en cirkulær økonomisk tilgang i forhold til realisering af fremtidige byggeprojekter. I forbindelse med udbygningen af Risskov Skole er ambitionen at 90% af bygningens volumen skal kunne demonteres og tilpasses. For de resterende 10% udføres en beskrivelse af hvor de anvendte løsninger ikke lever op til adskillelse.

Gennem de indledende mulighedsstudier skal rådgiver identificere et evt. potentiale for at implementere cirkulære økonomiske løsninger. Løsninger der reducerer forbrug af råmaterialer, minimere affaldsproduktionen og/eller øger muligheden for genanvendelse, genbrug og genindvinding af ressourcer herunder byggematerialer.

Det primære mål for design for demontering og tilpasning er, at designe byggede aktiver, som kan tilpasses ændrede krav, eller som kan afmonteres til genbrug eller genvinding under hensyntagen til de forskellige lag og delmaterialer [DS/ISO 20887:2020].

For at fremme genanvendelse med høj anvendelseskvalitet anbefales det at følge nedenstående retningslinjer:

- Livscyklusbaseret montageprincip (ex. levetider)
- Parallelt montageprincip (ex. uafhængigt udskiftningsprincip)
- Mekaniske samlinger frem for kemiske (ex. ophæng fremfor lim)
- Reversible fastgørelser (ex. Skruer fremfor søm)
- Synlige og/eller veldokumenterede samlinger
- Demonteringslogistik (ex. tilgængelighed for løfteværktøj)
- Anvendelse af færrest muligt forskellige materialer
- Anvendelse af materialer, der kan genbruges/genanvendes

Genbrugsmaterialer og/eller biogene materialer

Det forventes, i videst muligt omfang, at der skal indarbejdes genbrugte materialer. Endeligt omfang aftales med bygherre efter indgåelse af kontrakt. Der skal i totalrådgivers tilbud regnes med 3 forskellige bygningsdele med ydelser vedrørende:

- Besigtigelse af nedrivningsprojekter og valg af materialer med genanvendelsespotentiale
- CO₂-reduktionsberegning
- Projektering med udlagte genbrugsmaterialer

I LCA-beregningen vil klimapåvirkningen fra materialer som er genbrugte ikke blive medregnet, efter samme princip som vil gælde i Bygningsreglementet pr. 1. januar 2024.

Konklusion

- Mulighed for genbrug af eksisterende bygninger (CO₂ besparelse)
- Mulighed for genbrug/genanvendelse af byggematerialer (CO₂ besparelse)
- Gennemføre relevante LCA variant analyser (min. 5)
- Udarbejde LCA-baseline på de forskellige mulighedsstudier
- En byggeplads med et lavt klimaaftryk

10.1.3 MOBILITET

Eksisterende trafikale forhold.

Skolen er omgivet af tre veje: Fortebakken mod nord, Skolesvinget mod vest og Vestre Strandallé mod sydøst.

Illustration: eksisterende trafikale forhold

Vestre Strandallé er den største og mest trafikeret af de tre veje – her er der opsat helle og bump for at sænke farten for bilisterne og sikre en sikker overgang for bløde trafikanter. Vestre Strandallé har fortov og cykelsti i begge sider. Fortebakken er en mindre villavej med fortov i begge sider og med cykelsti og med cykelsti i den nordlige side af vejen. Skolevangsallé er ligeledes en mindre villavej. Den er ensrettet og har fortov og cykelsti på begge sider.

Mod syd grænser området op mod en rundkørsel hvorfra Skovvangsallé og Vestre Strandallé tilgås. Rundkørslen er meget trafikeret i morgentimerne.

Adgangsveje

Eksisterende adgangsveje til området er markeret på kortet på næste side samt med billeder på kortet “mobilitet - fotoregistrering”.

Ad Fortebakken er der to mulige adgangsveje (nr. 12 og 13 på kortet “mobilitet-fotoregistrering”), fra Vestre Strandallé er der fire adgangsveje (nr. 5, 7, 8 og 9), mens der fra skolesvinget er to mulige adgangsveje (nr. 15 og 16). Alle ankomstveje er for bløde trafikanter.

Overgange

Overgangsmuligheder for bløde trafikanter har været et område der har været behandlet i den tidligere skolevejsanalyse, hvor flere af overgangene er blevet forbedret. I dag er der ved Fortebakken overgang i form af en hævet fodgængerovergang (nr. 17), mens der ved Vestre Strandallé er overgange i form af en helle (nr. 18) og et fodgængerfelt ved rundkørslen (nr. 4).

Der er fra Bygherres side et opmærksomhedspunkt på overgangen ved rundkørslen, da der her generelt køres med høj fart.

Risskov Skolepark grænser op til Vestre Strandallé sydøst for Skolen. Skolen anvender kun i nogen grad parken, da Vestre Strandallé udgør en udfordring i forhold til tilgængeligheden. Der er et ønske om, at tilgængeligheden forbedres, så parken kan anvendes som et naturligt udeareal til skolen.

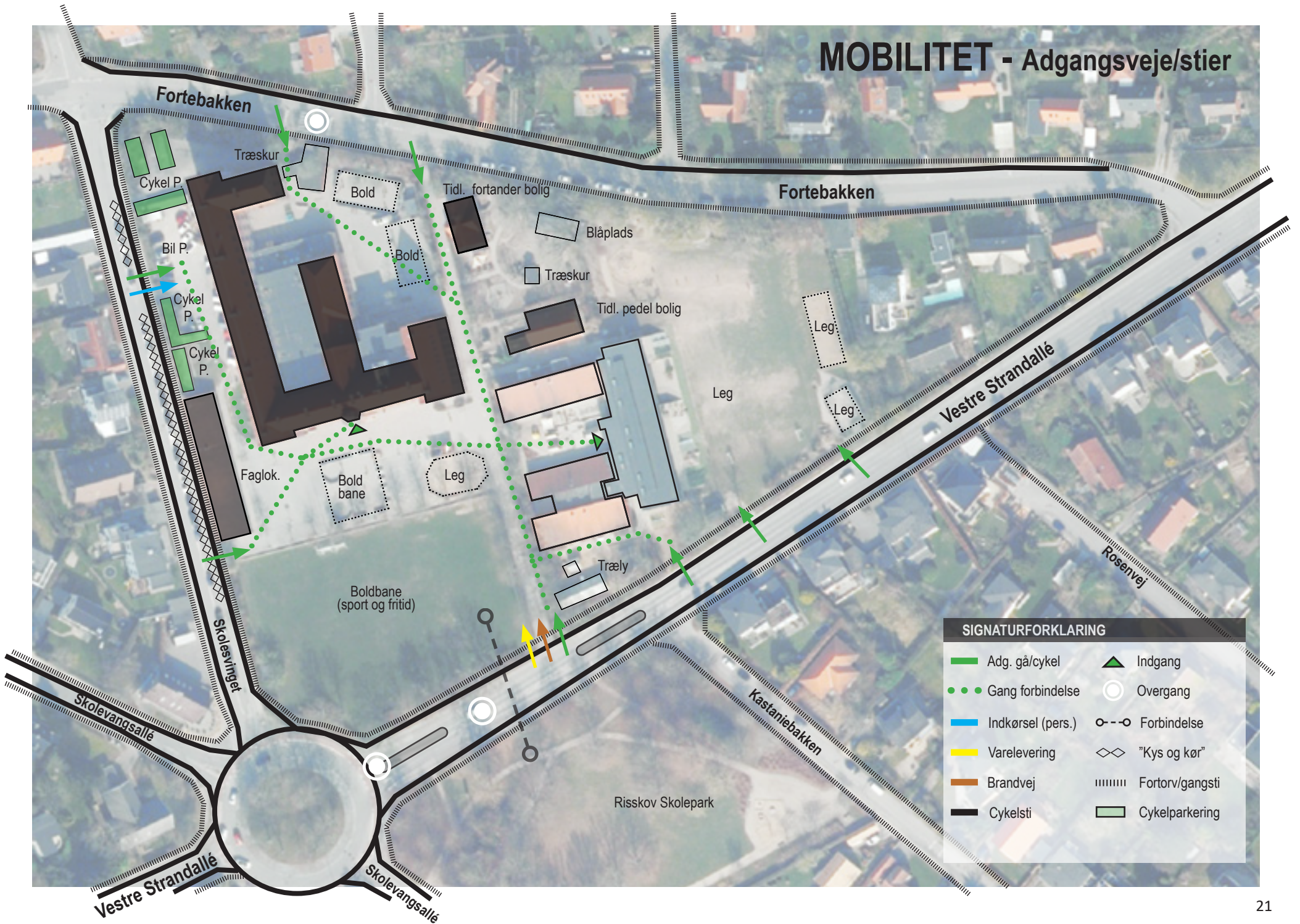
Risskov Skolepark og rundkørslen

Rundkørslen med Skovvangsallé og Vestre Strandallé er som nævnt en trafikale udfordring, især i morgentrafikken og forbindelsen mellem skolens arealer og Risskov Skolepark er ligeledes en udfordring. Der skal derfor arbejdes med disse to lokaliteter samlet set. Trafikalt set er der en sammenhæng mellem disse to problematikker og de skal ses på og løses samlet. Det er strækningen på Vestre Strandallé fra rundkørslen og frem til punkt 9 på fotooversigten, der skal arbejdes med. Der er i dag tiltag i forhold til at sænke barriereeffekten og reducere hastigheden, men det skal intensiveres og sikres i højere grad. Dette dog uden voldsom forringelse af fremkommeligheden på Vestres Strandallé.

Indgange

Hovedindgangen til skolen sker fra gårdarealer der forbinder hovedbygningen og indskolingen. På kortet er angivet indgang til hovedbygning, indskoling og faglokaler. Hovedindgangen er ikke let at finde første gang man ankommer til skolen.

MOBILITET - Adgangsveje/stier

SIGNATURFORKLARING			
	Adg. gå/cykel		Indgang
	Gang forbindelse		Overgang
	Indkørsel (pers.)		Forbindelse
	Varelevering		"Kys og kø"
	Brandvej		Fortov/gangsti
	Cykelsti		Cykelparkering

Standsnings og parkering

Personaleparkering er på den vestlige side af skolen, hvor der både er bilparkering og cykelparkering.

Langs Skolesvinget er "kys og kø", hvor forældre kan aflevere børn. Her er det i morgentimerne 7:30-8:30 kun tilladt med ind-og udstigning. Der er ingen parkering i dette tidsrum til forældre, der kommer i bil og vil aflevere barnet på skolen (og selv gå med ind), hvilket medfører at de omkringliggende villaveje anvendes til parkering. Yderligere ligger indskoling ikke i nærheden af kys og kø, hvilket medfører et behov for at parkerer bilen (og følger de mindste børn ind på skolen). Skolesvinget er i dag ensrettet. Yderligere bliver Fortebakken anvendt som parkering, hvilket medfører at vejbanen bliver meget smal og besværliggør kørsel i begge retninger, hvorfor der på nuværende tidspunkt et forsøg i gang med at gøre vejen ensrettet.

Cykelparkering er som angivet på kortet placeret i den nord/vestlige del af området. Cykelparkeringen er godt placeret i forhold til hovedbygningen, men i forhold til indskoling er afstanden stor. Ved aflevering sker der ofte det, at forældre parkerer cykler (Ladcykler) ved indgangen til indskoling – og da dette skal fungere som brandvej og samtidig som adgang for varelevering er dette en stor udfordring.

Ved en udbygning skal kommunens parkeringskrav til både bilparkering og cykelparkering som udgangspunkt anvendes – og kan dette ikke efterleves, skal rådgiver deltage i en myndighedsdialog med henblik på en dispensation og bistå med ansøgning af dispensation. Dette bør afklares i forbindelse med mulighedsstudierne.

Det skal være lettere at ankomme til området for cyklister, dette både med almindelige cykler men også med ladcykler. Forbedring af forholdene for cyklister er et led i de trafikale udfordringer omkring skolen - at for få flere til at vælge cyklen.

Brandvej og varelevering

I dag er der brandvej og vareindlevering som angivet på kortet.

Affald og renovation

Affald og renovation er i dag placeret ved personaleparkering. Størstedelen af det daglige affald stammer fra køkkenet, hvortil der i dag er stor afstand til.

Gældende krav til affaldssortering skal overholde og affald skal placeres med mindst 5 meter fra bygningen.

Skolevejsanalyse 2016-2017

I 2016-2017 udarbejdede Aarhus Kommune en Skolevejsanalyse for 46 kommunale folkeskoler i Aarhus Kommune. Forholdene der blev peget ved Risskov Skole var Fortebakken, hvor der ikke var nogen foranstaltninger til at krydse vejen (blev forbedret med en hævet flade), rundkørslen ved skolen hvor der blev observeret høj fart, samt Vestre Strandallé hvor der ligeledes blev registreret høj og at krydsningshellen med fordel kunne være bredere.

Der er på nuværende tidspunkt ved at blive udarbejdet en ny skolevejsanalyse. Denne forventes at være klar ultimo 2023 og skal inddrages i projektet.

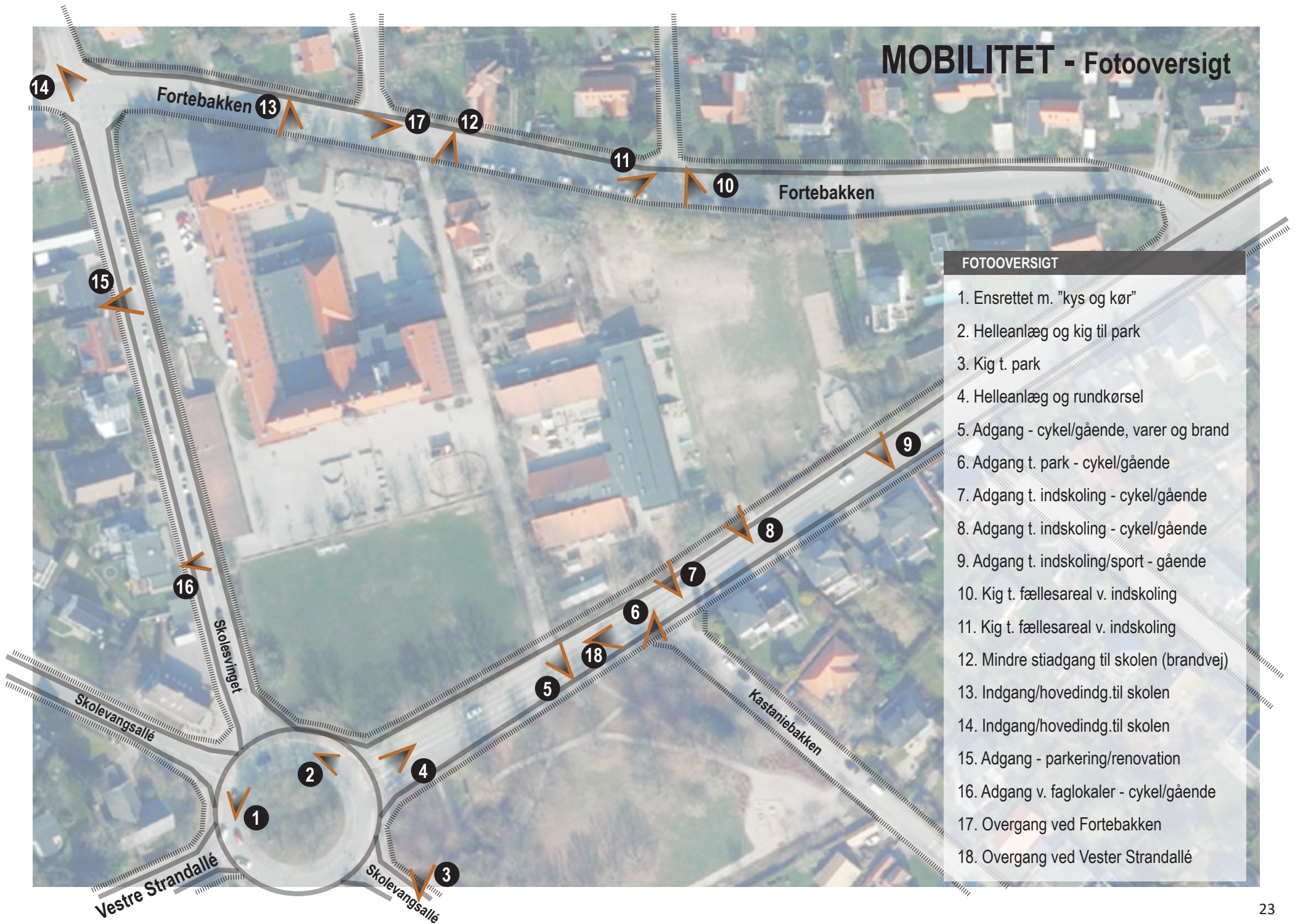
Flow og bevægelsesmønstre

For at opnå en arbejdsplads og en skole med optimale læringsmiljøer, der fungerer godt og effektivt både for børn, medarbejdere og forældre til skolens børn, skal der være fokus på flow og bevægelsesmønstre i bygningerne og området. Herunder også et fokus på tiltag og placering af funktioner der kan medvirke ressourcebesparende i hverdagen – for såvel medarbejder som skolens børn.

Konklusion

- Ankomstmuligheder og flow på grunden, herunder for samtlige brugere; trafikanter (bil), cyklister, gående, brand, varelevering, personale m.m.
- Behov for cykelparkering flere steder på grunden, specielt ved indskoling
- "Flere "Kys og Kø" områder og især fokus på en mulighed ved indskoling".
- Flere parkeringsmuligheder: personale og forældre (kort tids parkering)
- Sammenhæng til Skoleparken og trafikikkerhedsvurdering med mulige forbedringstiltag ved rundkørslen.
- Forbedring af forholdene for cyklister

MOBILITET - Fotooversigt

FOTOOVERSIGT

1. Ensrettet m. "kys og kør"
2. Helleanlæg og kig til park
3. Kig t. park
4. Helleanlæg og rundkørsel
5. Adgang - cykel/gående, varer og brand
6. Adgang t. park - cykel/gående
7. Adgang t. indskoling - cykel/gående
8. Adgang t. indskoling - cykel/gående
9. Adgang t. indskoling/sport - gående
10. Kig t. fællesareal v. indskoling
11. Kig t. fællesareal v. indskoling
12. Mindre stiadgang til skolen (brandvej)
13. Indgang/hovedindg.til skolen
14. Indgang/hovedindg.til skolen
15. Adgang - parkering/renovation
16. Adgang v. faglokaler - cykel/gående
17. Overgang ved Fortebakken
18. Overgang ved Vester Strandallé

MOBILITET - Fotoregistrering

MOBILITET - Fotoregistrering

MOBILITET - Fotoregistrering

10.1.4 LÆRING

Totalrådgiver skal løbende komme med forslag til den pædagogisk programmering og disponering således at den pædagogiske praksis og profil der kendetegner Ris-skov Skolen tilpasses den modernisering der tilvejebringes.

Strategier og politikker for skolebyggeri i Aarhus Kommune

Målsætninger

Ved nybyggeri og modernisering af børne- og ungebyggerier arbejder Børn og Unge indenfor en ramme af politisk vedtagne politikker og programmer.

Børne- og ungepolitikken 2023 er det fælles værdigrundlag for en sammenhængende indsats for alle børn og unge i Aarhus.

Skoleudbygningsprogrammet indeholder de politisk vedtagne rammebestemmelser for skolens areal pr. elev og funktioner til lærings- og fritidsaktiviteter og skal bidrage til at sikre en optimeret og ensartet skoleudbygning. I programmet arbejdes der med differentiering mellem læringsarealer og øvrige arealer og funktioner. I programmet beskrives, hvordan der skal skabes mulighed for differentieret læring

		Formidling	Projekt- og praksisarbejde	Træning/ fordybelse
Roler	Lærer / pædagoger	Formidler, ordstyrer og overhører Lærer/pædagog over for alle elever Lærerne/pædagogerne organiserer og stiller opgaver	Konsulent Arbejdsleder Vejleder Katalysator Coach	Træner/mester Læreren/pædagogen stiller opgaver og giver muligheder Arbejdsleder Vejleder
	Elever	Modtager, følger regler og udviser interesser, børn og unge som formidler og tilhørere. Udvikler og vedligeholder de demokratiske værdier	Børn og unge sammen Studerende Selvstændige og ansvarlige Stiller selv opgaverne Mesterlære	Børn og unge arbejder/leger individuelt eller i små grupper
Indholdet	Vidensformidling og diskussion, oplæg/ forestillinger Film	Teoretiske og kreative projekter/lege Autentiske problemstillinger Innovation	Træning af og fordybelse i pensum/emnet/legen Opgave differentiering	
Fysiske rammer	Formidlingsmiljø, som et auditorium/ amfiscene	Grupperum Nicher på gange, i hjemmiljøet og i det pædagogiske læringscenter Værkstedsområder	Individuel tilpasning af de fysiske rammer eller valg af fysiske rammer	

Figuren viser lærernes/pædagogernes og elevernes roller i forbindelse med de forskellige undervisnings-/arbejdsmetoder sammen med typer af indhold. Der henvises til bilag 07.12 og 07.13.

og en varieret skoledag, ved at arbejde med en indretning af læringsmiljøer i formidlings-, fordybelse og projekt-/praksisområder.

RULL (Rum til Leg og Læring) betegner RULL-principperne der blev formuleret da RULL-programmet (2009) blev startet op, samt en metodisk tilgang til at arbejde med børne- og unge byggerier illustreret med RULL-blomsten.

RULL-blomsten, viser sammenhængen mellem den pædagogiske praksis og organisering og de fysiske rammer. Summen af de tre objekter danner i ligelig balance læringsmiljø. Den pædagogiske organisering får indflydelse på strukturen på de fysiske rammer.

Justeringer i den pædagogiske praksis og organisering fordrer ledelse. Ændringer i den pædagogiske praksis og de fysiske rammer fordrer kompetenceudvikling. Det følger heraf at en løbende inddragelse af og dialog med brugere og ledelse er nødvendigt for at lykkes med at skabe det gode læringsmiljø. Målsætningen for udbygningsprojektet er således ikke kun at lykkes med at ændre de fysiske rammer, men også de fornødne organisatoriske og adfærdsmæssige ændringer.

RULL-blomsten

- RULL-blomsten, RUM til Leg og Læring, bliver brugt som en metode til at udvikle nye læringsmiljøer og er en del af Skoleudbygningsprogrammet.
- Blomsten viser sammenhængen mellem den pædagogiske praksis og organisering og de fysiske rammer.
- Summen af de tre objekter danner i ligelig balance læringsmiljøet.
- Den pædagogiske organisering får indflydelse på strukturen på de fysiske rammer.
- Justeringer i den pædagogiske praksis og organisering fordrer ledelse.
- Ændringer i den pædagogiske praksis og de fysiske rammer fordrer kompetenceudvikling.
- Roden symboliserer den nødvendige forankring og facilitering af processen hos ledelsen med brugernes inddragelse.

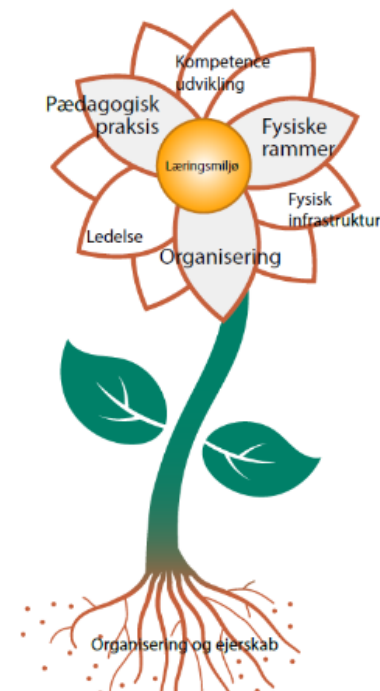

Illustration: Generelle principper ved børne- og ungebyggerier i Aarhus Kommune. Der henvises til bilag 07.13.

Indeklimastrategien for skolerne i Aarhus Kommune skal sikre en bred og velfunderet udvikling af kommunens skoler ved renovering, ombygning og nybyggeri, hvor de fysiske rammer understøtter den valgte pædagogiske praksis og organisering, samt sikre at alle skoler gøres tidssvarende i forhold til indeklima både teknisk (lys, luft, lyd, termisk) og pædagogisk (indretning). Strategien er baseret på en helhedsorienteret forståelse af indeklimaet med grundlag i Skoleudbygningsprogrammet og RULL.

Skolens visioner

Projektstyrergruppen har lavet indledende overvejelser omkring visioner for byggeriet. Her vægtes bla. 'attraktive læringsmiljøer - ude og inde - til alle årgange', 'sammenhængskraft i klyngerne', 'en åben skole, der er aktiv og i brug en stor del af døgnet', 'løsningen er ikke projektbaseret undervisning - løsningen er varierede og motiverende læringsituationer' samt 'Trivsel og sundhed - helt ud i madpakkerne'. Rådgiver skal facilitere en visionsworkshop med brugerrepræsentanter, opsamle og komme med bud på endelig vision til kvalificering og godkendelse i projektstyrergruppen.

Konklusion:

- Børne- og ungepolitik
- Skoleudbygningsprogrammet
- RULL (Rum til leg og læring)
- Indeklimaplan (pædagogisk)
- Skolens vision for byggeprojektet

10.1.5. INDDRAGELSE

PROJEKTORGANISATION

Projektstyrergruppe

Projektet er organiseret med en styrergruppe, der har ansvar for projektets pædagogiske kvalitet, tid, økonomi og projektindhold. Projektstyrergruppen er til enhver tid underlagt Aarhus Kommune, Børn og Unges linjeorganisation og medlemmerne refererer til denne. Projektstyrergruppen består af skoleleder, Fritidsleder, Forældrebestyrelsesrepræsentant, Administrationsleder, evt. AMR herunder:

- Preben Stadsgaard (PS), Skoleleder og Styrergruppeformand
- Toke Kyndi Sachse (TKS), Viceskoleleder og pædagogisk leder mellemtrin
- Peter Behnk (PB), Administrationsleder
- Sanne Kamp Jønsson (SKJ), Fritidscenterleder
- Grethe Juhl (GJ), Pædagogisk leder indskoling
- Niels H. Rønde (NHR), Pædagogisk leder mellemtrin
- Jesper Bruun (JB), Arbejdsmiljørepræsentant
- Vibeke Sauer Panyella (VSP), Formand skolebestyrelsen
- Pernille Hallum Lykkegaard (PHL), Medlem af skolebestyrelsen (suppleant)

Roller og ansvar

- Projektstyrergruppen er projektets ledelse med ansvar for sammenhæng mellem projektets indhold, økonomi og politiske vedtagne mål
- Projektstyrergruppens overordnede formål er, på baggrund af input fra brugere og øvrige interessenter, rådgivere og projektleder, at vurdere og prioritere krav og ønsker.
- Sikre kvaliteten af projektets indhold bl.a. gennem inddragelse af relevante arbejdsgrupper og projektgennemgang og udstikker rammerne for arbejdsgruppernes virke.
- Sikrer orientering til egne bestyrelsesrepræsentanter og MED-udvalg
- Kommunikation til elever, forældre, medarbejdere og brugere
- Kommentering, prioritering og godkendelse af projektets faser ved faseskift
- Styrergruppeformand: Beslutningsansvarlig for styrergruppen

Projektleder og bygherrerepræsentant

Projektledelsen består af bygherres proces- og projektleder og bygherrerepræsentant. Deltagere: Mette Blicher Folmer (MBF), Proces og projektleder og Anne-Mette Skifter (AMSNI), Bygherrerepræsentant.

Rolle og ansvar Projektleder:

- Kontaktperson for styregruppen igennem hele projektet; mindre vægt i anlægsfasen.
- Projektleder er formel bygherre for Børn og Unge
- Kontraktholder og kontaktperson for projektets rådgivere.
- Igangsætter og faciliterer projektet, samt følger projektet fra start til slut

Rolle og ansvar Bygherrerepræsentant:

- Kontaktperson for styregruppen i anlægsfasen.
- Bygherrerepræsentant følger byggeriet fra projekteringen og til aflevering af byggeriet.
- Ansvarlig for realiseringen af projektets bygningsmæssige mål og at den økonomiske ramme hertil overholdes.

Arbejdsgrupper og faggrupper

For at sikre at medarbejdernes, elevernes og brugernes behov, idéer og ønsker til om- og udbygningen indarbejdes i projektet nedsættes en arbejdsgruppe, der følger projektet fra start til slut og fungerer som ambassadører for projektet ud til deres faglige/organisatoriske bagland. Arbejdsgruppen kan med fordel inddeles i undergrupper for at kunne arbejde målrettet med specifikke tematikker, funktioner o.l. Ved behov inddrages en bredere kreds af medarbejdere/brugergrupper ift. konkrete spørgsmål eller tematikker.

Processen, som totalrådgiver planlægger, skal tage højde for, hvordan de fælles principper udvikles og forankres i arbejdsgruppernes arbejde; f.eks. via fælles igangsætningsmøder og opsamlingsmøder.

Deltagerne kan være medlemmer af styregruppen, relevante pædagogiske ledere, fritidspædagogiske ledere, medarbejderrepræsentanter, elevrepræsentanter, forældrerepræsentanter f.eks. fra skole, FU, faglokaler mv.

Roller og ansvar :

- Inspirerer projektet med viden og erfaring
- Sikrer at brugernes behov og ønsker synliggøres, så de kan indarbejdes i projektet.
- Kvalificerer og giver feedback på mulighedsstudie, dispositionsforslag og projektforslag
- Varetager opgaver i projektet – eksempelvis prøvehandlinger, inddragelse af elever e.l.
- Agerer bindeled til faglige/organisatoriske bagland
- Skaber ejerskab til projektet blandt medarbejdere og brugere og bidrager til forankring af projektet

Brugergrupper

Arbejdsgruppen kan suppleres med ad hoc brugergrupper, der inddrages for at belyse og kvalificere specifikke opgaver/tematikker/funktioner ud fra særlige fagligheder/perspektiv. Det kan f.eks. være fritidsbrugere og repræsentanter fra lokalsamfund, fællesråd mv.

INDDRAGELSE

Bygherre ønsker at ansatte og elever inddrages i alle projektets faser fra idé til indflytning. Dette i tæt samarbejde og dialog med Skolens og Ungiaarhus ledelse og i overensstemmelse med Risskov Skoles Vision og Værdier i øvrigt (Bilag 07.07)

Der er ligeledes en forventning om at forældre, fritidsbrugere og repræsentanter fra lokalsamfund inddrages i relevante arbejdsgrupper.

Opgaven skal løses med udgangspunkt i det menneskelige perspektiv, gennem en dialogbaseret proces med brugergrupper, Ad hoc grupper og workshops, hvor der skabes indsigt i brugernes behov, og den virkelighed projektet skal danne ramme om. Dialogen med brugerne skal være med til at kvalificere idéer og layout, så alle bidrager til en fælles proces.

Bygherre har et ønske om at have en gennemsigtig proces, der i nedslag, kan kommunikeres bredt på skole og i lokalsamfundet.

Den overordnede ledelse af brugerarbejdet varetages af totalrådgiveren i samarbejde med projektgruppen. Der skal forventes afholdt et tilstrækkeligt antal møder

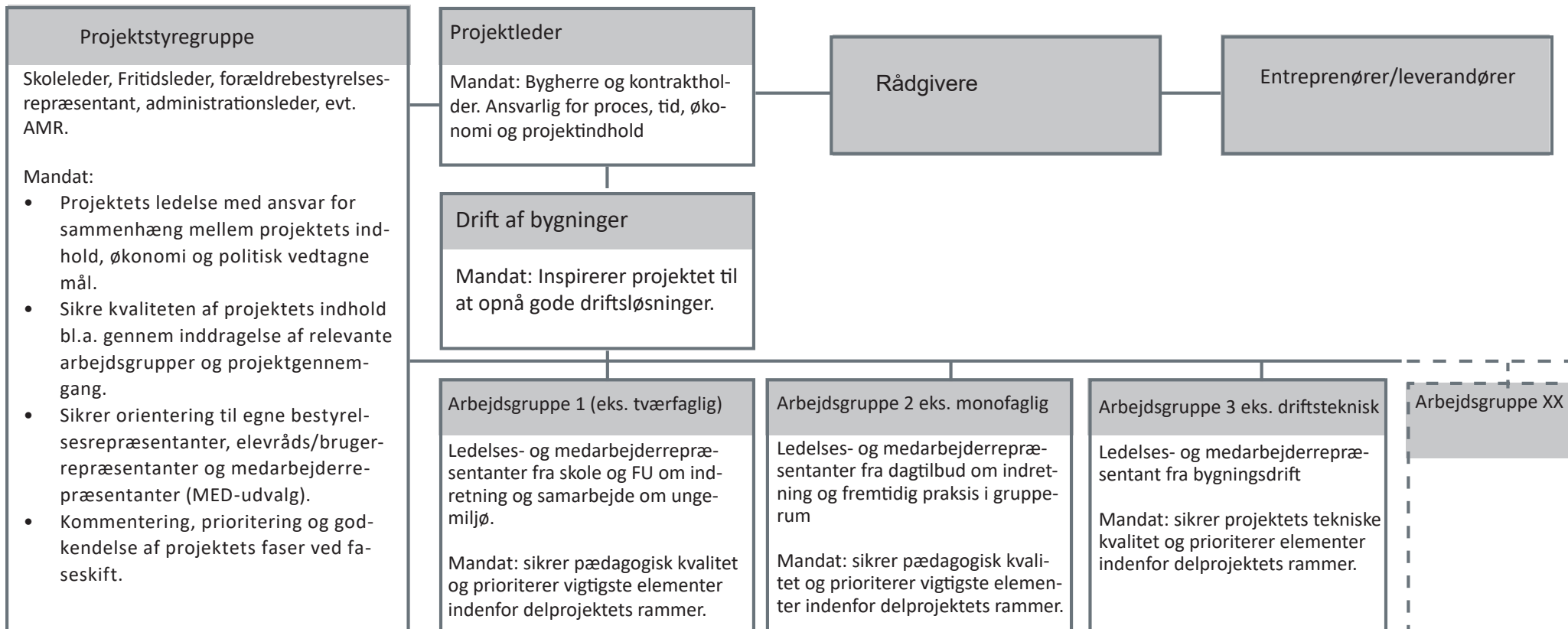

Illustration: Projektorganisation

med projektgruppen samt arbejdsgrupper samt nødvendige møder med Ad hoc grupper, indtil et godkendt dispositionsforslag foreligger. Der skal desuden i de efterfølgende faser afholdes et tilstrækkeligt antal brugermøder dog med en reduceret brugergruppe.

Totalrådgiveren skal i sit tilbud anskueliggøre denne proces/metode samt definere det nødvendige antal brugermøder. Nedenstående proces og møder er et udtryk for bygherres forventning (og skal ses som minimum inddragelse).

Proces for inddragelse

Nedenfor er oplistet forventede workshops og øvrige inddragelsesaktiviteter. Se yderligere ydelsesbeskrivelsen afsnit 11 for omfang af møder.

Opstartsmøde m. rundvisning på skolen

- Planlægning af procesforløb sammen med repræsentanter fra projektstyregruppen

Omfang og varighed: 1-2 møder af ca. 2 timer

Kickoff

- Fælles møde for alle med fælles rammesætning og introduktion til projektet (projektvision, rådgiverteam og projektorganisering). Det er vigtigt med tydelig formidling af den forestående proces og mødedeltagernes rolle/opgave fremadrettet. Opmærksomhedspunkter vil eksempelvis være vidensopbygning, inspiration, mulighedsstudier, fokuspunkter

Omfang og varighed: 1 møde af ca. 2-3 timer

- Visionsworkshop med repræsentanter fra slutbruger og projektstyregruppe

Omfang og varighed: 1 møde af ca. 2-3 timer

Inddragelsesproces – mulighedsstudie/ideoplæg

- Workshops med styregruppe og repræsentanter for arbejdsgrupper for behovs-afklaring.
- Dag med brugerindspark med indsamling af brugerinput til de valgte mulighedsstudier.

Mulighedsstudier/løsningsforslag præsenteres med planche, model og andet informationsmateriale. Om formiddagen får elever mulighed for at se og høre om ideerne, og komme med deres input. Om eftermiddagen er det personalets

tur og om aftenen får borgere i Risskov mulighed for at deltage med deres input. Oplæg kvalificeres med rådgivers indspark og ideer.

- 1 studietur og/eller inspirationsoplæg planlægges + deltagelse

Omfang og varighed: 1 dag

- Inddragelse i forbindelse med mulighedsstudier se afsnit 10
- Præsentation og kvalificering af Helhedsplan

Inddragelsesproces - byggeprogram og dispositionsforslag

- Workshops med arbejdsgrupper (min. 8 arbejdsgrupper) og styregruppe
- Præsentation og kvalificering af dispositionsforslag for arbejdsgrupper

Inddragelsesproces - projektforslag

- Møder med arbejdsgrupper (min. 8 arbejdsgrupper)
- Præsentation og kvalificering af projektforslag
- Orienteringsmøde: Præsentation af projektforslag for interessenter/lokalområdet

Inddragelsesproces - udbudsprojekt

-

Inddragelsesproces i udførelsesfasen

- Event: 1. spadestik (udadrettet)
- Ibrugtagning. Kan afvikles sideløbende med udførelse og aflevering.

Konklusion:

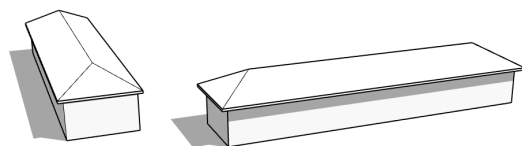
- Inddragelse af slutbruger i form af arbejdsgrupper
- Repræsentanter for lokalsamfundet som minimum i én arbejdsgruppe
- Præsentation (planche og model) af mulighedsstudie for elever, personale og lokalsamfund med henblik på kvalificering af mulighedsstudie.

REFERENCEPROJEKT - Museum "FLUGT"

Nedenstående referenceprojekt, der er en udbygning af Varde Museum, FLUGT, har været en stor inspiration. Projektet består af en udbygning der indeholder tilsvarende tematikker som nærværende projekt – og som prioriteres gennem en holistisk tilgang i udbygningen. Andre inspirerende projekter kan nævnes Spoliakirkerne i Rom.

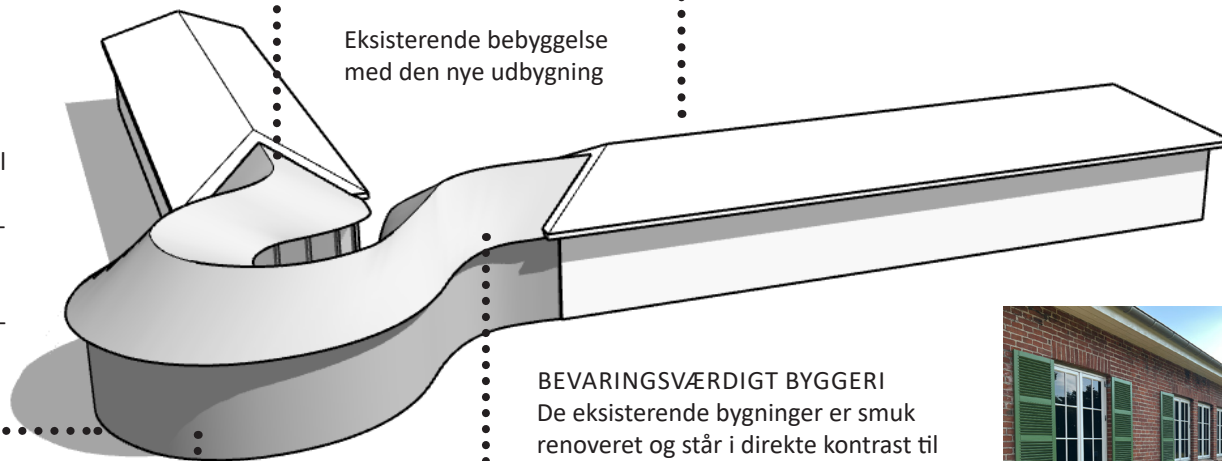
ÆSTETIK, overgangszoner
Evaluering af overgangszoner og udendørsopholdsarealer i terræn. En bearbejdning af disse overgange eller arealer kan bidrage til at højne kvaliteten af arealerne i omkring bygningen.

Eksisterende bebyggelse

ÆSTETIK, form og materialer

Et bevidst arbejde med både form og materialitet bidrager til det unikke arkitektoniske udtryk. Formen på anlæggets nye tilbygning understreger hvad der er nyt og eksisterende samtidig med at anlægget fremstår som en homogen bygning. Både de udvendige og indvendige materialevalg bidrager positivt med egenskaber der udvendigt understreger geometrien og indvendigt bidrager til bygningens statiske system.

Eksisterende bebyggelse med den nye udbygning

BEVARINGSVÆRDIGT BYGGERI

De eksisterende bygninger er smukt renoveret og står i direkte kontrast til den nye bebyggelse, hvilke fremhæver både den nye og den eksisterende bebyggelse.

MOBILITET

Projektet arbejder konsekvent med hvorledes de besøgende ankommer til bygningen. Startende med veje/stisystemer fra anlæggets parkerings areal frem til udbygningens nye hovedindgang. Herfra ledes de besøgende videre rundt i bygningen.

SAMMENBYGNING

Arkitektonisk og konstruktiv bearbejdning af overgange mellem nyt og eksisterende. Et projekt med fokus på helhed og detaljer bidrager ikke alene til æstetikken, de rigtige konstruktive løsninger vil på sigt bidrage til en lang levetid og dermed til lave driftsomkostninger.

11. UNDERSØGENDE OG ÅBEN PROCES

Med henblik på at skabe et fyldestgørende beslutningsgrundlag forventes det, at der igennem processen arbejdes med de angivne tematikker og fokuspunkter.

Totalrådgiver skal løbende komme med forslag til den pædagogisk programmering og disponering både i idé- og tilblivelsesfasen således at den pædagogiske praksis og profil der kendetegner Risskov skole tilpasses den modernisering der tilvejebringes.

Det forventes, at der i projekteringsprocessen vil blive lagt vægt på en åben og kommunikerende proces, så der ved et tæt samarbejde mellem rådgiverne og bygherren, kan findes frem til løsninger, der på bedst mulig vis opfylder mål og visioner.

Det forventes at Totalrådgiveren i fællesskab med bygherren, gennemfører en idéudvikling og perspektivering (igennem mulighedsstudierne) af de arkitektoniske og tekniske løsninger med en åbenhed og fleksibilitet, der gør det muligt at lade nogle døre stå åbne et godt stykke hen i processen.

Dette kan eksemplificeres ved, at rådgiveren skal arbejde med integreret design, herunder bl.a., at alle tekniske løsninger i skitseringsfasen vises i 3D, der klart kommunikerer principper og muligheder således, at der tidligt i processen, skabes trykthed om de nødvendige beslutninger for bygherren, og at der sikres korrekt grundlag for den efterfølgende detailprojektering.

Derudover ønsker bygherre i arbejdet med mulighedsstudierne at der udarbejdes en kotemodell, hvor Risskov Skoles eksisterende bygninger er placeret, og hvor mulighedsstudierne illustreres i skummateriale eller lign. der let kan tages af og sættes på, og herigennem formidle mulighedsstudiernes rumlige og volumenmæssige betydning for skolen som helhed. Konteksten som minimum – omkringliggende vej, rundkørslen, første række af naboer samt Skoleparken.

Modellen er tænkt som en arbejdsmodell, der kan kommunikere rådgivers volumenstudier til fagfolk, lægmand og – kvinder.

Aarhus Kommune vil lægge stor vægt på, at der opnås mulighed for få diskuteret og afprøvet de forskellige -også skæve - idéer, og gennem dialogen at få dem kvalificeret og skåret til.

12. MULIGHEDSSTUDIER

Placering og udformning af udbygningen skal findes gennem mulighedsstudier der udarbejdes af totalrådgiveren som en del af idéoplægget.

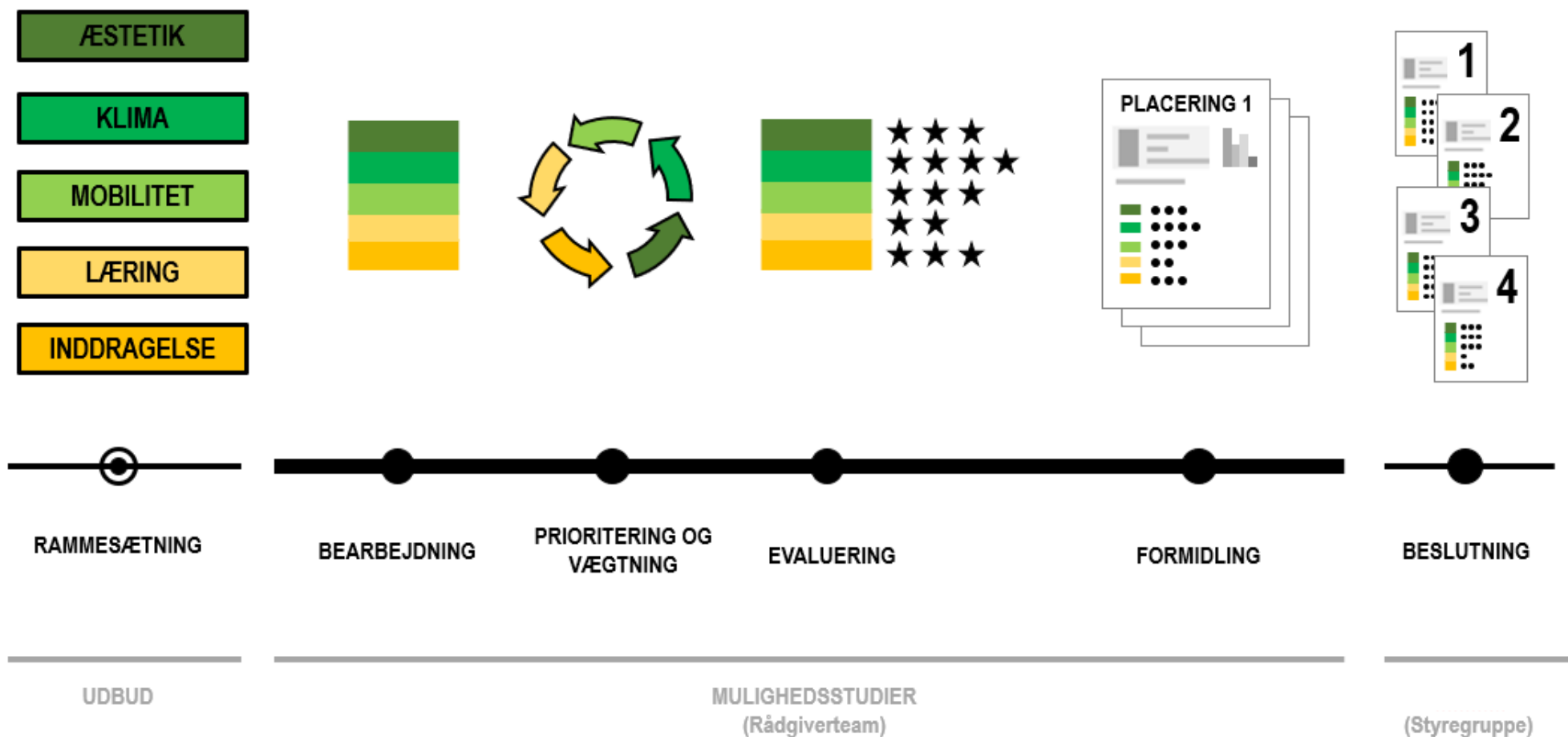
Som tidligere nævnt er der en stor interesse og bevågenhed med projektet, herunder hvor og hvordan udbygningen skal ske. Det er derfor besluttet at der skal udarbejdes mulighedsstudier, der skal sikre, at der i arbejdet med at finde den rette placering, udformning m.m. tages højde for de vigtigste tematikker og fokuspunkter.

RAMMESÆTNING

Gennem mulighedsstudie identificeres placeringsmuligheder, udformning m.m til den forestående udbygning af Risskov Skole. Arbejdet med mulighedsstudie skal tage udgangspunkt i kommunens plangrundlag, som sætter rammer for, hvad der er muligt og tilladt.

Det overordnede mål med mulighedsstudierne er at, undersøge 2-4 forskellige måder at udforme projektet på, således vi får solid viden om fordele og ulemper inden for de fem tematikker koblet til økonomi og tid. Herigennem kan vi træffe beslutninger på et oplyst og transparent grundlag.

Illustration: illustrationen viser processen for udarbejdelse af mulighedsstudie.

BEARBEJDNING, VOLUMENSTUDIER

Som en central del af arbejdet med mulighedsstudierne skal der gennemføres en række volumenstudier. Med afsæt i bygherres krav og ønsker til projektet, skal rådgiveren gennem arbejdet med bl.a. volumenstudiet forsøge at identificere den placering på grunden der imødekommer bygherres vision på bedst mulige vis. Arbejdet med volumenstudiet skal bl.a. kvalificere følgende fokusområder:

PRIORITERING OG VÆGTNING

Arbejdet med mulighedsstudierne ses som en iterativ proces. I denne proces skal der blandt andet arbejdes med følgende tematikker: ÆSTETIK, KLIMA, MOBILITET, LÆRINGSMILJØ og INDDRAGELSE. Hvert af de 5 tematikker har en række fokusområder, der alle skal prioriteres og vægtes i forhold til hinanden. Tematikker og fokuspunkter ses af nedenstående.

ÆSTETIK	KLIMA	MOBILITET	LÆRING	INDDRAGELSE
<ul style="list-style-type: none">• "Stedsanalyse" og "De 8 pejlemærker".• Bevare/genbruge eksisterende bygninger.• Bud på en arkitektonisk greb, der ønskes udfoldet og viderebearbejdet i de følgende faser.• Geometri, materiale/statiske system• Anvendelse af byggematerialer, kontrast eller sammenhæng.• Funktionsmæssig sammenhæng til skolens øvrige bygninger• Arkitektonisk sammenhæng (/kontrast eller) til skolens øvrige bygninger• Rumlige og sanselige oplevelser i, omkring og mellem bygningen(erne).	<ul style="list-style-type: none">• Mulighed for genbrug af eksisterende bygninger (CO2 besparelse)• Mulighed for genbrug/genanvendelse af byggematerialer (CO2 besparelse)• Gennemføre relevante LCA variant analyser (min. 5)• Udarbejde LCA-baseline på de forskellige mulighedsstudier• En byggeplads med et lavt klimaaftryk	<ul style="list-style-type: none">• Ankomstmuligheder og flow på grunden• Behov for cykelparkering• Flere kys –og kør områder og gerne i nærhed af indskoling• Flere parkeringsmuligheder• Sammenhæng til Skoleparken• Trafiksikkerhedsvurdering• Forbedring af forholdene for cyklister	<ul style="list-style-type: none">• Børne- og ungepolitik• Skoleudbygningsprogrammet• RULL (Rum til leg og læring)• Indeklimaplan (pædagogisk)• Skolens vision for byggeprojektet	<ul style="list-style-type: none">• Inddragelse af slutbruger i form af arbejdsgrupper• Repræsentanter for lokalsamfundet som minimum i én arbejdsgruppe• Præsentation (planche og model) af mulighedsstudie for elever, personale og lokalsamfund med henblik på kvalificering af mulighedsstudie.

PROCESSEN

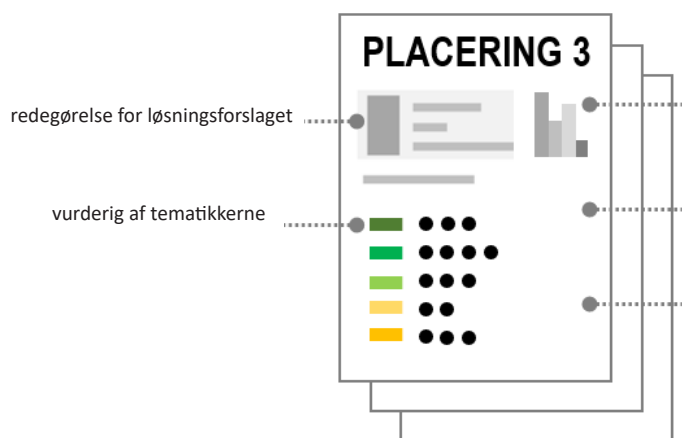
I den iterative process skal forslagene løbende vurderes i forhold til alle tematikker således at den holistiske tilgang sikres.

EVALUERING OG FORMIDLING

Evalueringmateriale skal være entydigt og sammenlignelig for de undersøgte placingsmuligheder.

Særligt i den indledende fase er der et stort ønske fra Bygherre om en høj grad af gennemsigtighed i forhold til de valg der træffes. Det er derfor vigtigt, at alt arbejde omkring mulighedsstudierne - at "resultaterne" tænkes præsenteret i en form der er let at videreformidle.

Med udgangspunkt i de af bygherre udvalgte tematikker, er det op til rådgiver at sikre at mulighedsstudierne på pædagogisk vis belyser de forskellige løsnings fordele og ulemper.

Som en essentiel del af mulighedsstudierne er det vigtigt, at de undersøgte løsninger kan sammenlignes på tværs af de forskellige arkitektoniske greb. Det vil således være op til rådgiverteamet at opstille en række relevante evalueringparametre i forhold til de konkrete tematikker der undersøges. F.eks. vil evalueringparametrene kunne variere mellem at fokusere på kvantitet og kvalitet, de kan udgøres af overslag, kalkuler eller beregninger og endelig kan evalueringen udgøres af en beskrivende tekst eller illustrationer.

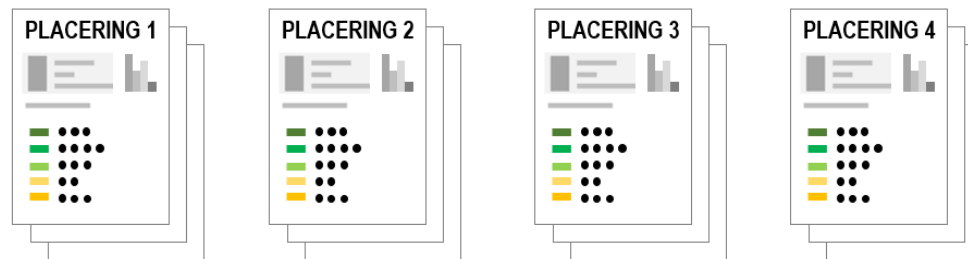

Illustration: opstilling af løsningernes fordele og ulemper

På baggrund af vurderingerne vælges det mulighedsstudie, der opfylder kravene bedst muligt. Rådgiver indstiller i samarbejde med projektleder det mulighedsstudie, der samlet fremstår, som det bedste valg. Rådgiver præsenterer indstilling og resterende mulighedsstudier for projektstyregruppen med henblik på godkendelse.

Herefter præsenteres det valgte mulighedsstudie for Lokalkultur- og miljøråd mhp. indledende dialog om modernisering af Risskov Skole som bevaringsværdigt byggeri. Rådgiver skal afsætte 2-3 møder til dette arbejde. På baggrund heraf udarbejdes den endelige helhedsplan (se bilag 07.19 for processen).

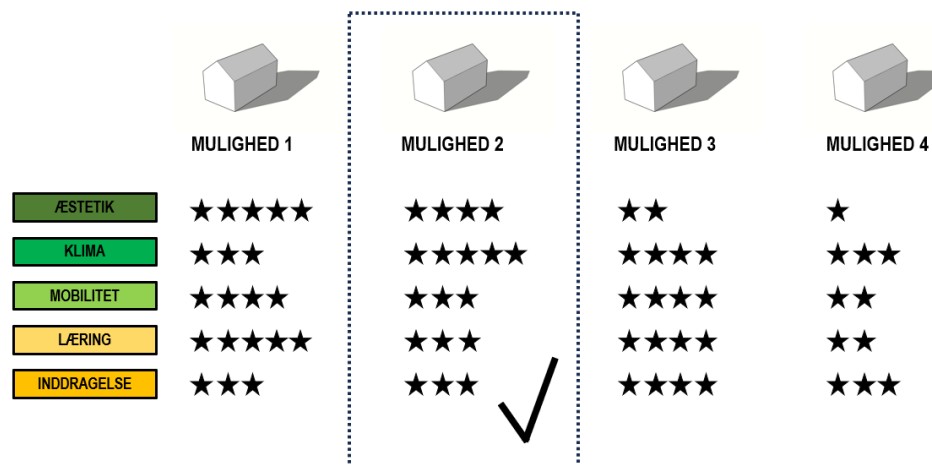

Illustration: opstilling og vurdering af 4 mulighedsstudier